

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

Ленин пр.,17йорт,Актаныш ав., 423740

Тел.(85552) 3-44-22,факс (85552) 3-44-14,Е-mail: aktanysh@tatar.ru, www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән
социаль эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын яңа редакциядә
раслау турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында»
2007 елның 24 июлендәге 2-ФЗ номерлы Федераль закон, 2010 елның
21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «Татарстан
Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан
Республикасы законы нигезендә, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1.«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль
районында кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү»
кушымтада бирелгән программаны яңа редакциядә расларга;

2. Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының «2019-2023
елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның
17 мартындагы ПР-50 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Программаны башкаручыларга программа чараларын үз вакытында һәм
тулысынча үтәүне тәэмин итүне тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында һәм
Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмати рәсми порталында
урнаштырырга. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Актаныш муниципаль
районы Башкарма комитеты житәкчесенең икътисад буенча урынбасары
Л.Р. Сираевага йөкләргә.

Житәкче

Р.А.Ильясов

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасы

Программа паспорты

Программаның исеме	«2012-2024 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасы
Муниципаль заказчы (координатор)	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад бүлеге
Программаның максаты	<ul style="list-style-type: none">- Кече һәм урта эшкуарлыкның, шул исәптән социаль эшкуарлыкның тотрыклы үсеше һәм аның Актаныш муниципаль районының социаль-икътисады үсешенә йогынтысын арттыру өчен уңай шартлар тудыру;- халыкның тормыш сыйфатын күтәрү;- эчке һәм тышкы базарларда жирле продукциянең конкурентлыкка сәләтен арттыру;- районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру.
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none">- кече һәм урта эшкуарлыкның житештерү һәм инновацион потенциалын үстерү;- социаль эшкуарлыкны үстерү;- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү;- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме күрсәтү механизмнарын үстерү;- эшкуарлык эшчәнлеген башлау өчен шартлар тудыру.;

	<p>эшқуарлық эшчәнлегенің абруен күтәругә ярдәм итү; - кече һәм урта эшқуарлықка ярдәм итүнең яңа рәвешләрен булдыру һәм булган инфраструктурасын үстерү; табиғый ресурслардан (сулықлардан, урманнардан, тигезлекләрдән) файдалануның нәтижәлелеген арттыру; - үзмәшгуль гражданның теркәүне тәэмин итү (аларны яңа салым режимына рәсмиләштерү юлы белән «һөнәри керемгә салым»).</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары</p>	<p>2022-2024 еллар</p>
<p>Еллар һәм чыганақлар буенча бүленгән финанслау күләме</p>	<p>Программаны тормышка ашыру өчен барлығы 15465 мең сум планлаштырыла, шул исәптән республика бюджеты, район бюджеты һәм башка чыганақлар: 2020 ел-3093 мең сум; 2021 ел-3093 мең сум; 2022 ел-3093 мең сум; 2023 ел-3093 мең сум; 2024 ел- 3093 мең сум; «Программаны» финанслау күләмнәре; ФБ һәм РБ финанслашу-15 млн. сум - Актаныш муниципаль районы бюджетыннан 0,465 млн. сум. Әлеге акчалар чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы законы нигезендә ел саен аныкланачак.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре (индикаторлар, нәтижәләрне бәяләү) һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре</p>	<p>Муниципаль программаның аерым чараларын гамәлгә ашыру 2024 ел ахырына кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк, артуга китерәчәк: Актаныш муниципаль районының тулаем территорияль продуктында (ВТП) кече эшқуарлыкның өлеше 23,894 кешедән кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә эшләүчеләрнең саны артуга кадәр, шәхси эшқуарларны да (шул исәптән үз-үзләрен эш белән тәэмин итүче гражданның да кертеп) 3438 дән 5006 кешегә кадәр</p>

2. Кыскача кереш.

Актаныш муниципаль районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында урнашкан, Башкортостан һәм Удмуртия белән чиктәш. Район үз эченә 87 торак пунктны алган 26 авыл жирлегеннән тора. Файдалы казылмалар булмау, якин-тирә тимер юл станцияләреннән 140-160 км ераклык, аз урманлы, әмма уңдырышлы жирләр авыл хужалыгы производствосының өстенлекле үсешен билгели.

Актаныш районының административ үзәге-Актаныш авылы Татарстанның төньяк-көнчыгышында, Казаннан 381 км көнчыгышта урнашкан. Түбән Кама сусаклагычы янында, Нефтекамск тимер юл станциясеннән көньякка таба 65 км ераклыкта урнашкан. Районның көньяк өлешендә М7 Идел федераль трассасы уза. Актаныш муниципаль районы-Татарстан Республикасының 43 муниципаль районы һәм Кама икътисадый зонасы составына 9 муниципаль район керә: Әгерҗе, Актаныш, Зәй, Алабуга, Минзәлә, Менделеевск, Мөслим Түбән Кама, Тукай, һәм Яр Чаллы шәһәре. Түбән Кама сусаклагычы янында, Нефтекамск тимер юл станциясеннән көньякка таба 65 км ераклыкта урнашкан. Районның көньягында - М7 федераль трассасын кисеп үтә.

Районның икътисадында һәм социаль өлкәсендә авыл хужалыгы әйдәп баручы һәм билгеләүче булып тора. Актаныш авылында азык-төлек эшкәртү һәм житештерү предприятиеләре, районның агросәнәгать комплексына хезмәт күрсәтү объектлары, сәүдә, көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары урнашкан. Алдынгы предприятиеләр-нефть сәнәгате предприятиеләре, аерым алганда, МНТК филиалы, Азнакайнефть һәм "ЛУКОЙЛ аерымланган бүлекчәләре.

Кече эшқуарлык-хужалык итүнең заманча базар системасының аерылгысыз элементы, аннан башка икътисад һәм жәмгыять нормаль яши һәм үсә алмый. Ул демократиягә һәм хосусый милеккә нигезләнган базар мөнәсәбәтләрен ныгытуны тәэмин итә. Үзенә икътисади хәле һәм тормыш шартлары буенча шәхси эшмәкәрләр халыкның күпчелек өлешенә якин һәм жәмгыятьнең социаль һәм сәяси тотрыклылыгы гаранты булган урта сыйныф нигезен тәшкил итә.

Кече һәм урта эшмәкәрлек яңа эш урыннары булдыра, продукциянең яңа төрләрен һәм икътисади юнәлешләренә тиз үзлештерә, эре бизнес өчен көндәшлеккә сәләтсез тармакларда үсеш ала.

3. 2022-2024 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү муниципаль программасының максатлары һәм бурычлары

Муниципаль программаның максаты һәм бурычлары «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән максатларны тормышка ашыруга юнәлдерелгән һәм дәүләт сәясәте һәм стратегия өстенлекләренә туры килә.

Муниципаль программаның максаты-кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерү өчен уңай шартлар тудыру һәм аның Актаныш муниципаль районының социаль-икътисадый үсешенә йогынтысын арттыру, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү, эчке һәм тышкы базарларда жирле продукциянең конкурентлылыгын арттыру, районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру.

Муниципаль программаның бурычлары:

- кече һәм урта эшқуарлыкның житештерү һәм инновацион потенциалын үстерү;
- социаль эшқуарлыкны үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс ярдәме күрсәтү механизмнарын үстерү;
- эшмәкәрлек эшчәнлеген башлау өчен шартлар тудыру;
- эшқуарлык эшчәнлегенең абруен күтәрүгә ярдәм итү

- табиғат ресурстарын (сулыктарны, урманнарны, тигезлекләрне) куллануның нәтижәлеләген арттыру;

- үзмәшгуль гражданнырны «Һөнәри керемгә салым» дигән яңа салым режимына рәсмиләштерү юлы белән теркәүне тәмин итү.

Муниципаль программа аша Актаныш муниципаль районы икътисадының гамәлдәге структурасын исәпкә алып, кече һәм урта эшқуарлык үсешен һәм эшчәнлеген стимуллаштыру максатларында өстенлекле юнәлешләр билгеләнде:

- авыл хужалыгы;
- авыл хужалыгы продукциясен житештерү һәм эшкәртү;
- эшкәртү производстволары;
- туризм һәм кунакханә бизнесы үсеше; социаль, торак-коммуналь, көнкүреш, чөчтараһшханә һәм матурлык салоннары хезмәтләре күрсәтү...

Бу эш урыннары санын, кече һәм урта бизнес предприяттиеләрендә хезмәт һакын арттыруны, салым базасын арттыруны һәм шул рәвешле Актаныш муниципаль районы территориясендә халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрүне тәмин итәчәк.

Муниципаль программаның максатларына ирешүне характерлаучы максатчан индикаторлары булып тора:

- 220 берәмлектән 251 берәмлеккә кадәр 10 мең кешегә исәпләнгән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны (шәхси эшқуарларны да кертеп).;

- барлык предприяттиә һәм оешмаларның уртача исемлек санында кече һәм урта предприяттиеләрдә эшләүчеләрнең уртача исемлек саны өлеше 23,894 тән 2594 гә кадәр;

Өлөгә муниципаль программа бурычларын хәл итүне характерлаучы күрсәткөчләр булып тора:

- финанс елы дөвамында ярдәм алган кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны-1 берәмлек;

- кече һәм урта эшқуарлык секторында яңа эш урыннары санын 60 берәмлектән 72 берәмлеккә кадәр арттыру; яңа теркәлгән кече һәм урта эшқуарлык субъектлары санын 1 мең кешегә арттыру, кече һәм урта эшқуарлык субъектлары саны 24,2 дән 24,8 берәмлеккә кадәр...

Муниципаль программаның максатчан күрсәткөчләре, еллар буенча план күрсәткөчләрен һәм аны гамәлгә ашыру этаплары буенча план күрсәткөчләрен киңәйтөп, Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлык субъектларының үсөш торышы фаразын чагылдыручы күрсәткөчләр муниципаль программаның 1 нче кушымтасына китерелгән.

4. Актаныш муниципаль районында агымдагы вөзгыятьне анализлау, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемаларын бөялөү.

Актаныш муниципаль районының икътисад структурасы безнең районның кече һәм урта бизнес составында исәпкә алынмый торган эре нефть чыгару предприяттиеләренең һәм авыл хужалыгы предприяттиеләренең берничә филиалы, чит предприяттиеләрнең аерым бүлекчәләре булуы белән аерылып тора.

Нефть чыгару сәнәгәте-«Актаныш районында кече нефть компанияләренең "Актаныш районында МНКТ", "Лукойл" ААЖ, Актаныш муниципаль районында «Татнефть» ГАЖ «Азнакайнефть» НГДУ, «Транснефть-Прикамье» АЖ «Белая» нефть кудыру станциясе. Икътисадның бу секторында уртача айлык хезмәт һакы 54 846 сум тәшкит итә.

Актаныш муниципаль районының аграр секторы халык хужалыгы өлкәсе булып тора һәм район икътисадында гына түгел, ә Татарстан Республикасы икътисадында да мөһим роль уйный. Агросәнәгать комплексын үстерү районның икътисадый һәм социаль өлкәсендә стратегик өстенлекләренең берсе булды һәм шулай булып кала да. Актаныш

муниципаль районы икътисадын үстерү юлында төп элементларның берсе-хужалык итүнең кече формаларын үстерү. Район авыл хужалыгы районы булганга күрә, авыл хужалыгы продукциясе житештерү буенча тулаем территориаль продуктның зур өлешен алып тора. Хәзерге вакытта сөт, ит житештерү, бөртекле һәм техник культуралар үстерү белән 3 агрофирма һәм 15 чикләнган жәмгыять шөгильләне, 57 КФХ һәм 9750 ЛПК икътисадның бу секторында уртача хезмәт хақы 31056 сум тәшкил итә. АПКның жыелма рейтингында Актаныш муниципаль районы 43 муниципаль район арасында өченче урында тора. Авыл хужалыгы берләшмәләре белән беррәттән экологик авыл хужалыгы продукциясе житештерүдә шәхси ярдәмче хужалыклар да зур роль уйный, алар 2018 елның 27 ноябрәндә кабул ителгән «Һөнәри керемгә салым турында» гы яңа Федераль закон нигезендә теркәлергә һәм үз эшчәнлекләрен башкарганда салымнар түләргә тиеш булчак.

Башка эре компанияләрнең структур бүлекчәләре — «Актаныш агрегат заводы» ЯАЖ, «Татэнерго» ПСК ЖЧЖ, «Агросила» АЖ, Актаныш РЭС, «Челтәр компаниясе» ААЖ, Актаныш районындагы «Газпром Трансгаз Казан» ЖЧЖ Әлмәт ЛПУМГ, «ЧелныБройлер» ЖЧЖ, Актаныш РУЭС-ФЛ, «Таттелеком» ЖАЖ, эре сәүдә челтәрләренең һәм даруханәләрнең структур бүлекчәләре һәм башкалар. Икътисадның бу секторында уртача айлык хезмәт хақы 37 103,2 сум тәшкил итә.

Районның чимал секторының төп өлеше нефть чыгаруга туры килә.

Районда кече эшмәкәрлек район тулай төбәк продуктының 20,5% ын тәшкил итә (Татарстан Республикасында — 30 %). Муниципаль заказда өлеш — 51,5 %, бюджет керемнәре структурасында -17 %. Бу секторда эшләүчеләрнең гомуми саныннан 39 % (4767 кеше) тәшкил итә. 2021 елда кече предприятиеләр әйләнеше 7900 млн. сум тәшкил иткән. Статистика органнары мәгълүматларына караганда, 2021 елда Актаныш муниципаль районы территориясендә икътисади актив кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны: уртача 6, кече һәм микропредприятие — 154 берәмлек, шәхси эшмәкәр — 381, үзмәшгульләр-1104 берәмлек.

Актаныш муниципаль районы буенча хужалык итүче субъектларның статистик регистры составында 1.01.2022 елга 541 субъект исәпкә алынган, аларда регистр органнарыннан шәхси эшмәкәрләр сыйфатында дөүлөт теркәве узу турында белешмәләр кәргән.

Шәхси эшмәкәрләргә һәм аларның ялланган хезмәткәрләрен дә кәртеп, кече эшқуарлык субъектларында эшләүчеләр саны (бәяләү), 2725 кеше тәшкил итә, шул исәптән микропредприятиеләрдә 548 кеше эшли.

Актаныш муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшқуарлык аның алга таба үсешен һәм эшчәнлек өлкәсен киңәйтүне тәэмин итәрлек мөмкинлекләргә ия.

Әмма кече эшмәкәрлек үсешен тоткарлаучы берничә фактор бар. Болар:

Продукция сатудагы кыенлыклар, старт капиталының житәрлек булмавы, кече предприятиеләрне матди-техник яктан тәэмин итүдә кыенлыклар, коммуналь хезмәтләргә һәм электр энергиясенә югары тарифлар, кече предприятиегә эшләргә туры килә торган базар динамикасы һәм конъюктурасы турында объектив мәгълүмат житмәү, кече предприятиеләр өчен кредитларның югары бәясе, ликвидлы тәэмин ителеш житмәү, административ киртәләр, халыкның кайбер катламнарының тискәре яклары, күпчелек эшқуарларның ижтимагый активлыгы, аларның таркаулыгы, эшқуарларның ижтимагый берләшмәләренең житәрлек дәрәжәдә булмавы һәм башка факторлар еш очрый.

Билгеләнгән проблемаларны хәл итү кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итүнең инфраструктур объектларын һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү механизмнарын үстерүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру юлы белән, хакимият органнары сәясәтен кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән программа-максатчан методны куллануны таләп итә, бу исә бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле кулланырга мөмкинлек бирәчәк.

«2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкны, шул исәптән социаль эшқуарлыкны үстерү» муниципаль

программасы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 15 ст.25 пунктында каралган муниципаль районның жирле әһәмияттәге мәсьәләсен тормышка ашыру кысаларында эшләнде. «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасы районның бизнес-жәмәгатьчеләге вәкилләренә тиешле дәрәжәдә үсәргә, үз потенциалларын туплап үсәргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемаларын хәл итүнең программа-максатчан методын гамәлгә ашыручы муниципаль программаны эшләүнең максатка ярашлылыгы түбәндәге факторлар белән билгеләнә:

кече һәм урта эшкуарлык субъектлары очраша торган катлаулы һәм характерлы проблемалар булу, аларны хәл итүгә системалы якин килү, аларны карап тоту, гамәлгә ашыру технологияләре һәм вакыты буенча муниципаль сәясәтнең аерым юнәлешләрен килештерү зарурилыгын билгели.;

чаралар һәм планлаштырылган чараларның максатларын, бурычларын, составын һәм структурасын билгеләү; бюджет, финанс һәм матди кертемнәрнең нәтижелелеген арттыру буенча үзара бәйлә чаралар комплексын тормышка ашыру зарурилыгы...

Актаныш муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү перспективалары кече һәм урта эшкуарлык өчен уңай климат булдыруга бәйле. Кече бизнеска ярдәм итү өчен билгеләнгән барлык финанс чараларын (федераль бюджет, республика бюджеты һәм Актаныш муниципаль районы бюджеты) өстенлекле юнәлешләргә игътибар итәргә кирәк. һәр кече предприятие муниципаль һәм республика программаларында катнашу, маркетинг стратегиясе проблемалары, үз мәнфәгатьләрен яклау мәсьәләләре буенча консультация һәм түләүсез ярдәм алу мөмкинлегенә ия булырга тиеш. Кече бизнес субъектларын хезмәтне саклау һәм яңын куркынычсызлыгы, хезмәт һәм салым законнары буенча өйрәтүгә ярдәм итү актуаль бурыч булып тора.

Программа-максатчан метод Актаныш муниципаль районында уңай эшкуарлык климатын булдыру буенча планлы эш алып барырга мөмкинлек бирә.

5. Икътисадның төрле секторларында КУЭ үсеше.

730 структурасы (2021 елга булган мәгълүматларга караганда) эшчәнлек төрләре буенча кече эшмәкәрлек субъектлары түбәндәгечә күренә:

- авыл хужалыгы, урман хужалыгы, ау һәм балыкчылык
- файдалы казылмалар чыгару;
- эшкәртү производстволары;
- электр энергиясе, газ һәм пар белән тәэмин итү;
- су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, калдыкларны жыю һәм утильләштерүне оештыру, пычратуларны бетерү эшчәнлегә;
- төзелеш
- күпләп һәм ваклап сату, автотранспорт чараларын ремонтлау; - транспортлау һәм саклау
- кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре эшчәнлегә,
- финанс һәм иминият эшчәнлегә
- күчемсез милек белән операцияләр буенча эшчәнлек;
- һөнәри, фәнни һәм техник эшчәнлек;
- административ һәм өстәмә хезмәт күрсәтүләр
- мөгариф
- сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтүләр өлкәсендәге эшчәнлек
- мәдәният, спорт, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлек

- хезмэтләрнең башка төрләрән күрсәтү .

Структуралардан күренгәнчә, төп өлеш күмәртәләп һәм ваклап сатуга, автотранспорт чараларын ремонтлауга туры килә, авыл хужалыгы икенче урында тора.

Бүгенге көндә районда ваклап сату буенча 234 стационар предприятие, 14 жәмәгать туклануы предприятиесе, 23 көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе, 1 базар бар.

Актаныш муниципаль районының сәнәгать һәм эшкәртү производстволары тәкъдим ителде:

- Актаныш муниципаль районы территориясендә икмәк һәм икмәк пешерү әйберләре житештерү буенча («Актаныш икмәк комбинаты» кулланучылар жәмгыяте, «Актаныш икмәк» ЖЧЖ, «Альтаир» ЖЧЖ, «Байсар» кафесы» ЖЧЖ, ИП Галләмов И.) - елга 1300 тонна, сөт продукциясе житештерә («Актаныш сөт комбинаты» ЖЧЖ)... Ай саен 250 тонна сөт эшкәртелә, 18 тонна май житештерелә.

- Ит елына 21 тонна, елына 4,0 мең кв. м брусчатка житештерү, елына 500 данә пластик тәрәзә житештерелә.

Авыл хужалыгы

Районда 3 агрофирма һәм жәмәгатьчелеге чикләнгән 15 жәмгыять, 67 КФХ һәм 9750 шәхси ярдәмче хужалык авыл хужалыгы продукциясен житештерәләр. 67 КФХдан 45 югары технологияле гаилә фермасы уңышлы эшли, алар эшчәнлекнең катнаш төрен гамәлгә ашыралар: үсемлекчелек, терлекчелек. Ел саен 4 КФХ теркәлә.

Актаныш районы-авыл хужалыгы районы ул элек-электән игенчеләре белән дан тота, һәм монда планканы бозмас өчен мөмкин булганның барысын да эшлиләр. АПК өлкәсендә төрле хужалык рәвешләрен үстерүгә зур игътибар бирелә: җаваплылыгы чикләнгән жәмгыятьләргә, гаилә фирмаларына, шәхси ярдәмче хужалыкларга, көндәшлеккә сәләтле авыл хужалыгы продукциясе житештерүгә.

Крестьян (фермер) хужалыклары аграр житештерүдә хужалык итүнең төп формасы гына түгел, төрле ресурслардан файдалануның иң нәтиҗәле формаларының берсе дә. Районда крестьян (фермер) хужалыклары үсешен тоткарлаучы сәбәпләр: аларны хезмәт күрсәтү инфраструктурасының гарантияләнгән сату базарлары һәм үсеш алмавы; авыл хужалыгы продукциясенә сатып алу бөяләренең түбән булуы; эшчәнлекне техник яктан яңартуның матди ресурслары житмәве.

Аграр секторның югарыда санап үтелгән барлык проблемаларына да карамастан, муниципаль район өчен өстенлекле юнәлеш булып тора һәм кече һәм урта эшмәкәрлек үсешен дә әлеге сектор белән бәйләү планлаштырыла.

б. Кулланучылар базарын үстерү.

Кулланучылар базарының үсешенә районның социаль-иқтисадый үсеш торышы йогынты ясый. 2021 елда теркәлә торган эшсезлек дәрәжәсенең 0,19 94 гә кадәр кимүе, уртача айлык хезмәт хакының 33350,6 (2020ел) артуы 37103,2 (2021ел) кадәр күзәтелә.

2021 елда районда ваклап сату әйләнеше 2 095,6 млн. сум тәшкил иткән.

Сөүдә эшчәнлеген 548 шәхси эшқуар башкара.

Сөүдә өлкәсендә кече предприятиеләрнең гомуми санының 41,8 проценты, шулай ук эшқуарларның гомуми санының яртысынан артыгы (44,4 процент) жәлеп ителгән.

Районда 14 жәмәгать туклануы предприятиесе эшли. Шул исәптән 7994 кече бизнес предприятиеләрен алып тора.

Көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өлкәсе кече эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан тулысынча тәкъдим ителгән. Халыкка көнкүрештә хезмәт күрсәтүдә парикмахерски, төрле матурлык һәм сәламәтлек салоннары хезмәтләре, киём-салым ремонтлау һәм тегү, аяк киёмнәре һәм автосервислар ремонтлау өстенлекле үсеш ала.

Авыл хужалыгы продукциясен крестьян-фермер хужалыклары һәм ярдәмче хужалыклар алып баручы гражданныр сатып алуның иң кулай формасы булган ваклап сату

базарлары халыкны товарлар белән тәэмин итүдә мөһим роль уйный. Актаныш авылында 1 базар эшли. Сәүдәнең заманча форматын тәкъдим итә торган сәүдә үзәкләре уңышлы үсеш алды - бу үз-үзең хезмәт күрсәтүнең сәүдә ноктасы, товар һәм хезмәт күрсәтүләрнең киң ассортименты һәм сатып алучылар өчен үз территорияләрендә өстәмә сервислар (банкомат, парковка, кафе, бәдрәф, даруханә, матбугат һәм фотографиялар пунктлары һ.б.) тәкъдим итә. Соңгы елларда түбәндәге объектлар ачылды:

- «КБО» сәүдә-административ үзәге, анда көнкүреш техникасы һәм электроника кибете, чәчтарашханә, ателье, аяк киеме ясау остаханәсе, Актанышта яшәүчеләргә иң киң спектр товарлар тәкъдим итүче ике эре һәм өч дистәгә якын вак кибет һәм сәүдә нокталары урнашкан. 50 дән артык эш урыны булдырылды, "Универсам" сәүдә үзәге төзелде, анда компьютерлар һәм кирәк-яраклар, көнкүреш техникасы, киём-салым, балалар һәм махсус киёмнәр сату павильоннары, кәрәзле элементә салоны, туй салоны урнашкан, фотоматбугат хезмәтләре күрсәтелә...

- ювелир әйберләр, киём-салым, уенчыклар, хужалык товарлары, кәрәзле элементә салоннары һәм башкалар сату буенча павильоннар урнашкан "АйЯр" сәүдә үзәге;

- "Остаз" сәүдә-офис үзәге - эконом класслы сәүдә нокталары, азык-төлек һәм сәнәгать товарлары, көнкүреш әйберләре, чәчтарашханә, офислар бар.

7. Яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү.

Актаныш районында кече һәм урта бизнесның үсеше соңгы елларда сизелерлек активлашты. Бизнес-та, икътисадта һәм жәмгыять үсешендә актив роль уйнарга сәләтле яңа буын эшмәкәрләр, яшь, динамик, заманча кешеләр формалаштыруга ихтыяж арта. Яшьләр эшкуарлыкны үстерү өчен хәзерге этапта яшьләр арасында эшкуарлык эшчәнлеген популярлаштырырга кирәк. Әлеге стратегик бурычны хәл итү өчен түбәндәгеләр кирәк:

- уен һәм тренинг чаралары үткәргә; өлкән сыйныф укучылары өчен эшкуарлык буенча олимпиадалар үткәргә;

Яшьләрне белем бирү курсларына чакырырга; эшкуарлыкка уңай мөнәсәбәт формалаштыручы социаль реклама чыгарылышын оештырырга; кирәкле һәм лаеклы һөнәр буларак оештырырга.;

Яшь эшкуарларга дөүләт ярдәме турында мәгълүмат бирергә;

илнең икътисади алгарышының нигезе булган намуслы һәм социаль җаваплы эшкуар идеясен пропагандалаучы реклама материаллары эшләү һәм тарату;

яшьләргә бизнес-проектлар үткәрелә торган конкурслар турында мәгълүмат бирергә;

Яшьләрне эшкуарлык эшчәнлегенә күпләп җәлеп итәргә. Бу мәсьәләне хәл иткәндә дөүләт тарафыннан үткәрелә торган программалар турында агитация материаллары таратырга, уку йортларында яшьләрнең анкеталы сораштыруларын оештырырга. Һәр анкетада контактлы мәгълүматлар белән бүлек булырга тиеш. Анкет эшкәрткәннән соң, эшмәкәрләр булырга эзер яшь кешеләрнең мәгълүматлар базасын төзәргә кирәк. Үз предприятиеләрен ачарга теләгән яшьләр белән мәгълүмати конференцияләр үткәргә уңышлы эшмәкәрләр, бизнес һәм хакимият вәкилләре чакырылырга тиеш; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару сәләтенә ия булган яшьләрне сайлап алырга кирәк. Хәзерге эшмәкәрләр бизнес-идеяләрен бәяли һәм аларның авторлары белән әңгәмә корә башлагач, әңгәмәләр формасында эксперт сессияләре үткәргә кирәк. Бизнес-идеяләр конкурслары чыннан да кызыклы тәкъдимнәр табарга һәм аларны практикада тормышка ашырырга мөмкинлек бирә; Яшьләр бизнес-планлаштыру курсы, проект командалары формалаштыру буенча тирәнтен модульле уку узарга тиеш. Укуга мастер-класслар үткәреләчәк сертификацияләнгән бизнес-тренерларны җәлеп итәргә, уңышлы эшкуарлар, бизнес белән бәйлә эшчәнлекнең төрле өлкәләре белгечләре (салым органнары хезмәткәрләре, хезмәт законнары буенча белгечләр, санэпидемстанцияләр хезмәткәрләре, янгын сүндерүчеләр, экологлар, бухгалтерлар) белән эксперт сессияләре үткәргә.

8. Үзмөшгуль халык өчен программа булдыру.

Эшчәнлек формаларына зур игътибар бирелә, алар район халкына үзләрен үзләре тәэмин итәргә һәм үз бизнесларына башка эшсезләрне жәлеп итәргә мөмкинлек бирә.

Үзләре эшли торган халык өчен программа чараларының төп идеяләре түбәндәгеләр:

- Актив гражданның үз-үзен тормышка ашыру өчен мөмкинлекләр бирү.
- Халыкның булган ижади потенциалын куллану.
- Гражданның керемнәре күләгәсеннән чыгу.
- Яңа салым түләүчеләр барлыкка килү юлы белән район бюджетын тулыландыру.

• Гражданның белем бирү практикасында һәм күнекмәләрен куллану. Чаралар мондый формаларда уздырыла:

✓ Эшсезләрне юридик һәм практик мәсьәләләр буенча консультацияләү. Белгечләрнең эшчәнлекнең конкрет төрләрен сайлаганда, базарны анализлаганда ярдәм итүе.

✓ Коммерция эшчәнлеген оештыру мәсьәләләренә кагылышлы өйрәтү курслары үткөрү.

✓ Бизнес-проектны язу этабында практик ярдәм.

✓ Эксперт бәяләве бирү.

Шәхси эшқуар (ИГТ) эшенә таяна торган нормативлар мәсьәләләре буенча укыту курслары. Аның юридик эшчәнлегенә белән аермасы

Эшмәкәрләр белән эшләүче дәүләт оешмалары турында мәгълүмат бирү.

Үз предприятиесе өчен торак булмаган биналарны сайлап алуда һәм арендада ярдәм күрсәтү. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мөлкәт исемлегенә кертелгән биналарны арендага алу яки арендага ташламалы бирү буенча аренда шартнамәсен төзү мөмкин.

9. Социаль эшқуарлыкны үстерү.

Социаль эшмәкәрлек - бизнесның бер төре, анда социаль проблемаларны хәл итү, кешеләргә ярдәм итү төп идея булып тора. Чиста хәйриячелектән аермалы буларак, монда үз-үзен аклау һәм проектның табышлылыгы идеясе мөһим.

Социаль эшмәкәрлек үсешенә төп максатлары һәм бурычлары:

1. Социаль эшмәкәрлек эшчәнлегенә өлкәсендә норматив хокукый база булдыру.

2. Консультатив ярдәм күрсәтү.

3. Конкурс нигезендә финанс ярдәме күрсәтү.

4. Социаль эшмәкәрлек турында халыкка мәгълүмат житкерү дәрәжәсен күтәрү.

5. Жирле үзидарә органнарының социаль эшмәкәрлек белән үзара хезмәттәшлеген үстерү.

Хәзерге вакытта социаль эшмәкәрлек күп илләрдә үсә, чөнки ул ижтимагый проблемаларны социаль һәм базар мотивлары ярашуы, шулай ук инновацион алымнар куллану ярдәмендә нәтижәле хәл итәргә мөмкинлек бирә.

Шул ук вакытта социаль эшмәкәрләр гадәттә кече һәм урта эшқуарлык субъектлары булып тора.

Социаль эшмәкәрлек субъектлары ул гражданның социаль яктан зәгыйфь һәм аз керемле төркемнәре мәнфәгатьләрендә продукция житештерүдә яисә хезмәтләр күрсәтүдә махсуслашкан яисә алар өчен эш урыннары булдырган предприятиеләр.

Эшчәнлегә түбәндәгеләргә юнәлтелгән кече һәм урта эшқуарлык субъектлары:

- мәшгульлекне тәмин итү һәм инвалидларга, өлкән затларга, авыр тормыш ситуациясенә ярдәм итү;
- гражданның тормыш эшчәнлегә шартларын яхшырту;
- гражданның үзләренең төп тормыш ихтыяжларын тәмин итү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Халыкны эш белән тәмин итү социаль эшқуарлык дип танылган гражданның категорияләре: инвалидлар; ятим һәм балалар йортларын тәмамлаучылар; 7 яшькә кадәр балалы хатын-кызлар; өлкән яшьтәге гражданның; авыр тормыш хәлендә булган затлар; 2 ел элек иректән мөхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар.●

10. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм.

Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм

(алга таба - КУЭ) кече һәм урта бизнесны үстерү буенча дөүләт һақимияте органнары һәм жирле үзидәрә органнары эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора. «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясы (алга таба - 209-ФЗ номерлы Закон) күрсәтелгән органнар тарафыннан МСП субъектларына озак вакытлы арендага, шул исәптән ташламалы шартларда, бирү өчен дөүләт һәм муниципаль мөлкәт исемлеген раслауны күздә тотта.

Мөлкәт ярдәме житештерү һәм административ биналар, биналар, жир кишәрлекләре, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән, транспорт чаралары, жиһазлар кебек мөлкәтнең мондый төрләренә карата КУЭ субъектлары арасында ихтыяжлы.

МСП субъектлары мөлкәти ярдәм алуны кыенлаштыра торган түбәндәге сәбәпләрне билгеләп үтә: дөүләт яисә муниципаль мөлкәтне алган өчен мөрәжәгать иткәндә документларның күп булуы, мөлкәт турында мәгълүмат алу төртибенең ачыкланмавы һәм аны бирү процедураларының булмавы. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү дөүләт һәм муниципаль мөлкәтне хужалык әйләнешенә, кече һәм урта бизнесның мөлкәти базасын ныгытуга ярдәм итәчәк, шул ук вакытта аренда түләүләре керү, шулай ук арендаторлар тарафыннан миләкне сатып алу һисабына бюджетның керемлелеген арттырачак.

11.1. КУЭ субъектларына мөлкәти ярдәмнең максатлары һәм бурычлары

«Кече һәм урта эшқуарлык һәм индивидуаль эшқуарлык инициативасына ярдәм» милли проекты паспорты 2024 елның 1 декабренә КУЭ субъектларының ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәткә, шул исәптән файдаланылмый торган, нәтижәсез файдаланылмый торган яки билгеләнеше буенча файдаланылмый торган объектларның гомуми санын өстәү һисабына керә алуын тәмин итүне күздә тотта. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 31.01.2017 ел, № 147-р күрсәтмәсе белән, «Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү» максатчан моделә расланды, ул 2021 ел азагына кадәр, исемлеккә кертелгән объектларның ел саен 1094 санына артуын да кертәп, КУЭ субъектларына арендага бирелгән объектларның өлешен арттыруны да кертәп, КУЭ субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү юнәлеше буенча күрсәткечләренең максатчан күрсәткечләрен бирә. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 31 гыйнварындагы 147-р күрсәтмәсе белән «Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм» максатчан моделә расланды, ул, исемлеккә кертелгән объектларның еллык 1094 санына үсешен кертәп, МСП субъектларына мөлкәти ярдәм итү

юнәлешендә күрсәткечләрнең максатчан күрсәткечләрен бирә һәм МСП субъектларына арендага тапшырылган мондый объектларның өлешен арттыра.

Мөлкәт ярдәменең максаты - районның милек потенциалын файдалану исәбенә Актаныш муниципаль районы территориясендә кече һәм урта бизнесны үстерүне стимуллаштыру. Бүлекнең бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

Актаныш муниципаль районының муниципаль мөлкәте санын арттыру, КУЭ субъектларына (алга таба - Исемлек) бирү өчен билгеләнгән мөлкәт исемлегендә; исемлеккә кертелгән мөлкәт составын киңәйтү, аның сыйфатын яхшырту; -

КУЭ субъектларына килешүләр һәм исемлекләр нигезендә озак сроклы файдалануга (файдалануга) бирелә торган мөлкәт санын арттыру;

мөлкәтне арендага бирүнең ташламалы тәртибен камилләштерү;

мөлкәт бирү процедураларын гадиләштерү һәм аның ачыклығын арттыру.

11.2. 01.01.2020 елга МСП субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү эшенең торышы

2019 елда исемлеккә 17 күчемсез милек объекты кертелгән, МСП субъектлары белән 15 аренда килешүе төзелгән, гомуми мәйданы 286,8 кв.м. булган 17 күчемсез милек объекты һәм 0,6 га 5 җир кишәрлеге арендага тапшырылган.

Актаныш муниципаль районы Советы карары белән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына озак сроклы нигездә файдалануга бирү өчен муниципаль милек исемлегенә кертелгән Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының муниципаль мөлкәтен (җир кишәрлекләреннән тыш) арендага бирү тәртибен раслау өчен, күчемсез мөлкәтне аренда түләве буенча ташламалар бирелә.

11.3. МСП субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәткәндә Актаныш муниципаль районының муниципаль мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү принциплары һәм приоритетлары.

МСП субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү Актаныш муниципаль районы территориясендә түбәндәге принципларда төзелә:

мәгълүмати ачыклык (транспарентлык): Актаныш муниципаль районы муниципаль мөлкәте реестрына кертелгән мөлкәт турында, исемлеккә кертелгән мөлкәт турында, мондый актларның мөлкәткә ярдәм күрсәтүен һәм проектларын жайга сала торган хокукый актлар турында, МСП субъектлары өчен мөлкәтне тарату буенча реклама һәм мәгълүмат кампанияләре уздыру турында мәгълүмат урнаштыру;

МСП субъектларының мөлкәти ярдәм алуга тигез мөмкинлекләре: МСП субъектларына мөлкәт бирү һәм (яисә) файдалануга бирү турындагы карарларны эзерләү, кабул итү һәм үтәү барышында конкуренцияне яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәү; арендага алына торган муниципаль мөлкәтне сатып алуга МСП субъектларының өстенлекле хокукы гамәлгә ашырылган мөлкәтне биләү максатында яңа объектлар исемлегенә еллык өстәмәләр; исемлеккә кертелгән мөлкәтнең ихтыяҗы: МСП субъектларына озак вакытка арендага бирелә алмый торган йә эшкуарлык эшчәнлегенә алып бару өчен алар тарафыннан файдаланылмый торган мөлкәт исемлегенә кертүнең рөхсәт ителмәве; мөрәҗәгать итүче субъектларга мондый торглар үткөрү принципларын кулланып, аны арендага шартнамәсен үткөрү хокукына шартнамә төзү юлы белән аның максималь күләменә кертелгән милекне арендага аша арендага алу.

11.4. КУЭ субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү өлкәсендәге эшчәнлекне норматив хокукый тәэмин итү чаралары.

КУЭ субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтүне норматив хокукый тәэмин итү 209-ФЗ номерлы Законның 18 статьясы нигезләмәләренә нигезләнгән. «Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтүне киңәйтү максатларында Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 3 июлендәге 185-ФЗ номерлы Федераль закон белән кертелгән үзгәрешләренә исәпкә алып (алга таба - 185-ФЗ номерлы Закон) исемлеккә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре, шулай ук хужалык алып бару яисә муниципаль унитар предприятиеләргә, учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән муниципаль милек кертеләргә мөмкин.

Актаныш муниципаль районында МСП субъектларына милек ярдәме күрсәтү өлкәсендә түбәндәге норматив хокукый актлар гамәлдә:

-Актаныш муниципаль районы Советының 2016 елның 4 августындагы 0805 номерлы карары "Актаныш муниципаль районы милкендә булган, өченче затларның хокукларыннан (кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мөлкәти хокукларыннан тыш) азат булган, кече һәм урта эшқуарлык субъектларына һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль милек (жир кишәрлекләренән тыш) исемлеген формалаштыру, алып бару һәм бастырып чыгару тәртибен раслау турында"

«Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы милкендәге, өченче зат хокукларыннан азат һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларына бирү өчен билгеләнгән мөлкәт исемлеген раслау турында» Актаныш муниципаль районы Советының 2016 елның 04 августындагы 08-07 номерлы карары

11.5. Исемлекне тулыландыру өчен муниципаль мөлкәтне ачыклау.

Исемлекне тулыландыру өчен муниципаль мөлкәтне ачыклау һәм сайлап алу килештерелгән эш таләп итә, моның өчен «Корпорация «МСП» АЖ ярдәмендә эшче төркем төзелгән.

Эшче төркем ел саен уздырыла торган муниципаль мөлкәтне инвентарлаштыруның вәкаләтле органнары тарафыннан уздырыла торган, моңа түбәндәгеләр керә: казна, мөлкәт, оператив идарә хокукында һәм муниципаль учреждениеләргә, предприятиеләргә хужалык алып бару хокукында беркетелгән мөлкәт (алга таба - МУП), жир кишәрлекләре, шул исәптән дәүләт милке чикләнгән жир кишәрлекләре дә керә.

11.6. Муниципаль мөлкәт турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген арттыру, аны исәпкә алуны камилләштерү.

Россия Федерациясе Президенты йөкләмәләренә караганда, 2018 елның 5 апрелендә конкуренция үсеше мәсьәләсе буенча Россия Федерациясе Дәүләт Советы утырышында бирелгән белешмәләр (2018 елның 15 маендагы Пр-817ГС номерлы йөкләмәләр исемлегенә) «Интернет» челтәрендә Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә рәсми сайтларында Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милкендәге, муниципаль милектәге объектлар турында мәгълүмат, шул исәптән объектлар исемнәре, аларның урнашу урыны, характеристикалары һәм максатчан билгеләнеше, өченче зат хокукларыннан файдалануны чикләү һәм аларны чикләү турында мәгълүмат урнаштырылырга тиеш.

Муниципаль мөлкәт объектлары турында белешмәләр күчәмсез мөлкәт объектына хокукларны чикләү (йөкләү) яисә күрсәтелгән объектка милек хокукын туктату датасыннан жиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтларда актуальләштереләргә тиеш.

11.7. Яңа мөлкәт исемлеген тулыландыру, файдаланылмаган мөлкәтне төшереп калдыру.

Файдаланылмый яисә файдаланылмый торган муниципаль мөлкәт ачыкланган саен, ул исемлекне тулыландыру турындагы тәкъдимнәрне формалаштыру өчен яраклы. Эш төркеме мондый тәкъдимнәрне жыю һәм карау контролен тәэмин итәчәк.

Югарыда күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру белән бер үк вакытта эшче төркем исемлекне анда МСП субъектлары тарафыннан ихтыяж булмаган мөлкәт булу предметына тикшерә. Әгәр объект буенча исемлеккә кертелгән вакыттан алып ике ел дәвамында МСП субъектыннан бер генә заявка да кермәгән һәм бу чорда игълан ителгән аренда шартнамәсен төзү хокукына ике тапкырдан да артык булмаган дип танылган очракта, мондый милекне исемлектән төшереп калдыру турындагы тәкъдимнәр эзерләнгән булырга мөмкин.

11.8. Исемлеккә кертелгән муниципаль мөлкәт бирү эшен камилләштерү

Исемлеккә кертелгән муниципаль мөлкәт бирү эшенең максаты - мөлкәтне исемлеккә кертү датасыннан бер елдан да соңга калмыйча аренда шартнамәләренең максималь санын төзү. Бу максатка ирешү өчен түбәндәге адымнар гамәлгә ашырылачак:

- милек турында потенциал арендаторларга мәгълүматны, шул исәптән фотосурәтләрне, техник документацияне, шулай ук реклама характерындагы материалларны да кертеп бирү;

- мөлкәтне арендага бирү буенча торглар үткөрү турында карар кабул иткәндә мөрәжәгать итү принцибын куллану;

- КУЭ субъектларына торглар уздырмыйча гына милек бирү процедураларында һәм процедураларында катнашу буенча методик материаллар эшләү һәм бирү.

11.9. КУЭ субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү буенча максатчан күрсәткечләр

т/б	Максатчан күрсәткеч	База төшенчәсе		Чор, ел					
		Өһәмияте	Көне	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	2		4	5	6	7	8	9	10
1	Ел саен дәүләт милке исемлекләрендә һәм муниципаль милек исемлекләрендә мөлкәт объектлары санының кимендә 10% ка артуы база күрсәткече буенча Россия Федерациясе (берәмлек)	8	31.12. 2018	17	21	31	32	27	29
Казнаның дәүләт (муниципаль) мөлкәте объектлары									
1.1.1	Күчәмсез милек объектлары	1 2	31.12.2018	17	21	21	25	21	21

1.1.2	Теләсә кайсы билгеләнештәге жир кишәрлекләре	3	31.12.2018	5	5	6	7	7	7
-------	--	---	------------	---	---	---	---	---	---

11.10. КУЭ субъектларына һәм үзмәшгуль гражданнарға бирелгән мөлкәт турында максатчан күрсәткечләр,

Күрсәткеч	Чор, ел					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
бирелгән	4	5	9	13	15	16

12. Авыл хужалыгында кооперациясен үстерү.

Авыл кооперациясенең барлык төрләрен үстерү авыл хужалыгы житештерүенең рентабельлеген тәэмин итүнең, авылда мәшгульлекне саклауның, авыл халкының сатып алу мөмкинлеген күтәрүнең һәм, шул исәптән ахыр чиктә, авыл территорияләрен тотрыклы үстерү. Бу - авыл хужалыгы товар житештерүчеләренең, кече хужалыкларның, кулланучылар жәмгыятьләренең авыл хужалыгы продукциясен сату базарларына керүен, авыл жирлегендә тормыш сыйфатын яхшыртуны тәэмин итүнең төп механизмы... Бу эш кысаларында районда кооперативның матди-техник базасын булдыру һәм модернизацияләү өчен шартлар булдырыла. Житештерү биналарын, цехларын ремонтлау, яңарту, яңадан төзү, торгызу, житештерү контроле лабораторияләрен жиһазландыру, чыгарыла торган (житештерелә торган, эшкәртелә торган) продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын житештерү контроле һәм дәүләт ветеринария санитария экспертизасын уздыру (авыл хужалыгы продукциясенең сыйфатына лаборатор анализ ясау өчен жиһазлар сатып алу) һәм ит һәм кош итен эзерләү, саклау, эшкәртү, сую, беренчел эшкәртү һәм суыту өчен билгеләнгән жиһазлар сатып алу, аны сату, төяү, бушату, авыл хужалыгы продукциясен транспортировкалау өчен...

Чараларны гамәлгә ашыруның төп нәтижәсе - бердәм технологик процессның үзара бәйләнештәге буынын үстерү: авыл хужалыгы товар житештерүчеләрен кооперативларга берләштерү юлы белән эзер (эзерлекле һәм (яисә) эшкәртелгән) авыл хужалыгы продукциясе чималын сатудан.

Казан кооператив институты ярдәмендә һәр эре авыл жирлегендә кулланучылар кооперативларын булдыру буенча гамәли һәм методик ярдәм күрсәтелә.

Авыл жирлекләрендә авыл хужалыгы кулланучылар кооперативларын төзү буенча юл картасын эзерләү буенча авыл жирлекләре башлыкларына консультацияләр уздырыла.

Кооператив хәрәкәткә кооператив төзүгә теләүче фермерларны, шәхси ярдәмче хужалыклар вәкилләрен жәлеп итү буенча киң күләмле эш алып барыла. 2018 елда экологик чиста ит продуктары жыюны оештыручы «Блокчайн-авыл» кооперативы теркәлгән. Сату Чаллы шәһәрендә махсуслаштырылган кишеттә бара. .

13. Районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген бәяләү, эшкуарлыкны үстерү юнәлешләре һәм конкрет чаралар исемлеге.

Россия Федерациясенең икътисадый үсеше эшкуарлык инициативасы, Россия һәм чит ил инвесторлары капиталын кертү, дөнья базарында Россия товарларының конкуренциягә сәләтлелеген арттыру өчен территорияләрнең инвестицион жәлеп итүчәнлеген өчен максималь уңай шартлар булдыруны таләп итә. .

Актаныш муниципаль районы Татарстан Республикасының иң жәлеп итә торган территориясенең берсе булып тора. Өстенлекләр арасында аерып күрсәтергә мөмкин:

✓ Ундырышлы кара туфрак. Актаныш муниципаль районының икътисади бәяләү (бонитет) баллы буенча якин-тирә районнар арасында иң яхшысы дип санала. Бу өстенлек агросәнәгать комплексын үстерү өчен аеруча мөһим. Авыл хужалыгы жирләренең гомуми мәйданы 157 мең га тәшкил итә, 91 мең га сөрелгән, шулай ук Татарстан Республикасы Президенты йөкләмәсе буенча 2012-2013 елларда Түбән Кама ГЭСын су басу территориясә рәсмиләштерелгән — 35 мең гектардан артык авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, бу бүгенге көнгә кадәр КУЭ субъектларына үз эшчәнлекләрен үстерү өчен жир участоклары алырга мөмкинлек бирә.

✓ Логистика. Актаныш муниципаль районы аша М7 Идел федераль трассасы уза, аның буенча көнбатыштан көнчыгышка һәм кирегә бик зур йөк агымы уза. Автоюлның әлегә аралыгында 23 юл буе сервисы объекты урнашкан, шулай ук Иске Байсар торак пункты янында стационар булмаган сәүдә эшчәнлеген оештыру өчен 1 га мәйданлы жир участогы бирелгән.

Актаныш районының административ үзәге - Актаныш авылы Татарстанның төньяк-көнчыгышында, Казаннан 381 км көнчыгышта Түбән Кама сусаклагычы янында, Нефтекамск тимер юл станциясеннән көньякка таба 65 км ераклыкта урнашкан. Районның көньягында - М7 федераль трассасын кисеп үтә.

Минзәлә шәһәренә кадәр ераклык - 80 км, Чаллы шәһәре - 125 км, Азнакай - 120 км, Алабуга - 150 км, Ижевск - 259 км, Казан - 280 км, Уфа - 210 км. Якин тимер юл станциясенә кадәр ераклык - 65 км.

Актаныш муниципаль районы ике республика белән чиктәш - Башкортстан Республикасы һәм Удмуртия Республикасы.

Мондый урнашу машина төзелеше һәм нефть химиясе комплексларына хезмәт күрсәтүче производстволарны аутсорсингга чыгарырга мөмкинлек бирә ала. Күрше эре шәһәрләрдә яшәүчеләр өчен экологик яктан чиста продукция житештерүне үстерергә, ченки район территориясендә экологик яктан куркыныч житештерүләр юк.

✓ Чимал базасы. Чагыштырмача зур литологик төрлелек һәм токымнар ятуның характеры, территориянең геологик үсешенең катлаулылыгы нәтижәсе - районда кыйммәтле файдалы казылмалар булу, беренче чиратта - нефть. Шулай ук район жир асты байлыклары файдалы казылмаларга һәм жир асты суларына бай. Хәзерге вакытта Актаныш муниципаль районы территориясендә кече нефть компаниясә һәм «Татнефть» ААҖ нефть ятмалары файдаланыла. «РИТЭК» ААҖ Күжәкә авыл жирлеге территориясендә Минзәлә участогын геологик өйрәнү һәм разведкалау алып бара. Хезмәт ресурслары булу. Икътисадта мәшгуль халык саны 13 180 кеше тәшкил итә. Стратегик планда икътисадта эшләүчеләрне 2024 елга 13250 кешегә кадәр арттыру.

✓ Ирекле житештерү куәтләреннән файдалану. Район территориясендә түбәндәгеләр бар:

муниципаль милек: гомуми мәйданы — 13 га булган жир кишәрлекләре; гомуми мәйданы 1869 кв. м. булган күчәмсез милек объектлары, МТС базасында өченче затлардан азат булган житештерү базалары:

гомуми мәйданга жир кишәрлекләре - 1 га, күчәмсез милек объектлары - 2800 кв.м.,
ирекле энергия куәтләре - 14 мВт.,
- арендага тапшырыла торган шәхси житештерү куәтләре.

✓ Уңайлы экологик хәл экологик яктан чиста продуктлар житештерүне үстерү, авыл туризмын һәм ялын үстерү мөмкинлеге бирә.

Актаныш муниципаль районында туризмны үстерүгә ярдәм итүче факторларга түбәндәгеләрне кертергә була: уңайлы географик хәл, уңай экологик вәзгыять, алга киткән авыл хужалыгы, бай мәдәни мирас. Актаныш муниципаль районы үзенең борынгы тарихы белән бай. Археологик һәйкәлләр саны буенча район Татарстан Республикасы

буенча кызыклы бишлеккә керә. Сөн елгасы буенда унлап археологик һәйкәл урнашкан, шул исәптән Хан зираты, Меңнәр археология комплексы, Чишмә курганы, Аккүз стоянкасы һәм башкалар.

Убыр-күл (Озеро-обжора) күленә бәйлә жирле риваятьләр дә бар. Күл бик тирән, төпсез чокырда хан югалткан хәзинә ята, диләр.

Актаныш муниципаль районы 2018 елда гражданлык жәмгыяте (туризм) үсешенә РФ Президенты гранты жиңүчесе булды. Әлегә грант нигезендә Актаныш муниципаль районының туристик паспорты әзерләнган. Шулай ук «Әлмәт агломерациясенә туризмны үстерү үзәге» АНО белән районда туризмны үстерү турындагы килешүгә имза салынды. Милли туризм академиясе белән берлектә районның 26 авыл жирлегендә туризмны үстерү буенча диплом һәм курс эшләре рәвешендә конкрет проектлар әзерләү планлаштырыла. Бу шулай ук туризм өлкәсендә МСП субъектлары эшкуарлыкны үстерү буенча һәр территориядә аерым урыннарны ачыкларга мөмкинлек бирәчәк.

Муниципаль программаны үтәү чараларын координацияләү Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад һәм фаразлау бүлегә аша.

Муниципаль программа кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәмнең түбәндәге төрләрен бирү юлы белән гамәлгә ашырыла: мәгълүмати, кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү, шулай ук эшкуарлыкны пропагандалау һәм популярлаштыру өлкәсендә эшчәнлек.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм «Кече һәм урта бизнес субъектлары өчен мәгълүмат» битенә Интернет челтәрендә эшләвен тәэмин итүне; Актаныш муниципаль районының массакуләм мәгълүмат чараларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлегә өчен файдалы мәгълүмат урнаштыруны; кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын алып баруны - алучыларны алып баруны күздә тотта.

Эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау һәм популярлаштыру, эшкуарлыкның уңай имиджын төзүдә катнашучы буларак, муниципаль программаны гамәлгә ашыру кысаларында «түгәрәк өстәлләр», конференцияләр, семинарлар, конкурслар һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектлары белән башка чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Тәҗрибә уртаклашу өчен эшмәкәрләр клублары булдыру, интернетта сайтларны үстерү курслары үткәрү. Мәктәпләрдә һәм конференцияләр, дәрәсләр, ачык дәрәсләр үткәрү, эшмәкәрләр белән очрашулар, конкурслар үткәрү, укучылар өчен экскурсияләр оештыру.

Кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү үз эченә хезмәтне саклау һәм янғын куркынычсызлыгы буенча укытуны оештыруны, эшкуарлык эшчәнлегенә кагылышлы гамәлдәге законнар буенча укыту семинарларын оештыруны, хезмәтне саклау мөһимләре буенча методик ярдәмне, хезмәт шартларын, хезмәт законларын махсус бәяләүне ала.

Продукция сатуда ярдәм: күргәзмәләр, ярминкәләр, эшлекле очрашулар уздыру. Муниципаль программада каралган Актаныш муниципаль районы бюджетыннан финанс ярдәме Актаныш муниципаль районы территориясендә теркәлгән һәм эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына субсидияләр рәвешендә күрсәтелә. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме.

Чара Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын эш белән тәэмин итүгә ярдәм" дәүләт программасы буенча "2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын эш белән тәэмин итүгә ярдәм" дәүләт программасын раслау турында" 09.08.2013 № 553 карары белән расланган субсидияләр бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Муниципаль программа составында гамәлгә ашырыла торган ярдәмче программаларга һәм аерым чараларга

гомумиләштерелгән характеристика муниципаль программага 2 нче кушымтада китерелгән.

14. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү

Муниципаль программа чаралары республика бюджеты, Актаныш муниципаль районы бюджеты һәм башка чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2020-2024 елларда муниципаль программаны финанслауның гомуми күләме 15,465 млн. сум тәшkil итәчәк, шул исәптән:

2020 ел - 3093 мең сум;

2021 ел - 3093 мең сум;

2022 ел - 3093 мең сум;

2023 ел - 3093 мең сум; 2024 ел - 3093 мең сум.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга чыгымнарның күләме муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү нигезендә һәм Актаныш муниципаль районы бюджетының чираттагы финанс елына расланган бюджет ассигнованиеләреннән һәм бюджет йөкләмәләре лимитларыннан чыгып ел саен аныкланырга мөмкин.

Муниципаль программаны ресурслар белән тәмин итү турында мәгълүмат 3 номерлы кушымтада муниципаль программага кертелгән.

Актаныш муниципаль районы кече һәм урта эшкурарлыкка ярдәм итү кысаларында субсидияләр алучы дип танылган очракта, Татарстан Республикасы һәм федераль бюджетлар акчалары исәбеннән әлеге акчалар муниципаль программаны финанслау чыганагы буларак карала.

15. Муниципаль программаның төп куркынычлары һәм тискәре нәтижәләрне булдырмау чаралары комплексы.

Шул ук вакытта муниципаль программаны тормышка ашырганда да куркыныч бар.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында төп куркынычлар һәм тискәре нәтижәләрне булдырмау чаралары комплексы.